

Haber-Yorum

Amerika, İran Korkuluğunu Bölgedeki Projelerine Hizmet Etmesi İçin Koruyor

Haber:

Wall Street Journal, üst düzey ABD'li yetkililerin, Başkan Joe Biden yönetiminin İran'a yönelik yaptırımların uygulanmasını sıkılaştırma yolunda hareket ettiğini söylediklerini aktardı. Gazete, 09/12/2021 tarihli bir raporda, Hazine Başkanlığında Dış Varlıklar Kontrol Ofisi direktörü Andrea Jackie'nin de yer aldığı bir heyetin, BAE'deki şirketleri ve özel bankaları, yaptırımlı işlemlere devam etmeleri durumunda "ciddi risklerle karşı karşıya kalacakları" konusunda uyaracağını söyledi. ABD kaynakları, nükleer müzakerelerde ilerleme olmazsa heyetin BAE ziyareti, Trump yönetimi tarafından dayatılan ABD yaptırımlarından kaçmak için araçlarına baskı uygulamak yoluyla İran üzerindeki mali baskıyı sıkılaştıran diğer ülkelere yapılan birkaç ziyaretin ilki olabileceğini söyledi.

Yorum:

Trump yönetimi, selefi Obama yönetimi tarafından 2015 yılında imzalanan İran ile nükleer anlaşmadan çekildikten sonra, Başkan Biden yönetimi, Viyana'da devam eden müzakerelerde anlaşmanın yeniden aktifleşmesi için çalışmaktadır. İran Cumhurbaşkanı İbrahim Reisi'nin geçen 3 Ağustos'ta göreve başlamasından önce Biden döneminde altı tur görüşme yapılmış olmasına rağmen Reisi, Washington'un sabırsızlığı ve Viyana'da bir anlaşmaya varmak için zamanın tükenmekte olduğuna dair tekrarlanan uyarıları karşısında, Viyana müzakerelerinin yeniden başlamasını ertelemektedir.

Viyana'daki son tur, Avrupalı arabulucular aracılığıyla müzakerelere dolaylı olarak katılan Amerikan heyetinin sertleşmesine mukabil İran heyetinin de sertleşmesinin ortasında, karamsarlık belirtilerinin ve olumlu bir sonuca ulaşamama korkularının ortaya çıkmasıyla sona ermiştir.

Bu olumsuz havanın bir sonucu olarak müzakereler henüz sona ermemiş ve heyetlerin başkentleriyle istişarelerinin ardından önümüzdeki hafta yeniden başlayacak olmasına rağmen Amerika, İran'dan Yemen'deki Husilere gönderilen bir füze sevkiyatı ile (CNN, 08/12/2021) ve ABD yaptırımları yasasına dahil olan İran Devrim Muhafızları'nın satışından yararlandığı gerekçesiyle 1,1 milyon varil petrol sevkiyatına el koymuştur.

Daha önce Ulusal Güvenlik Danışmanı Tahnoun bin Zayed Al Nahyan 06/12/2021 Pazartesi günü, İran Cumhurbaşkanı İbrahim Reisi ve meslektaşı Ali Şemhani ile bir araya geldiği Tahran'ı ziyaret etmiştir.

İran'ın Yemen'deki Husilere ve İran'ın Lübnan'daki partisine gönderdiği petrol malzemelerinin yanı sıra çeşitli askeri teçhizatı da içeren ardışık sevkiyatlara daha önce göz yuman Amerika, İran ile kedinin fareyle oynadığı gibi oynamaya karar vermiştir. Bu bağlamda yukarıda geçen haberler, ticari ve bankacılık anlaşmaları da dahil olmak üzere İran ile olan ilişkilerin normalleşmesine son vermesi için Amerika'nın BAE üzerindeki baskısı çerçevesinde gerçekleşmektedir. Ayrıca BAE'nin, İran ile en büyük ikinci ticari ilişkiye sahip olduğu ve İran ile yurt dışı arasındaki ticari işlemler için bir geçiş noktası oluşturduğu da bilinmelidir.

Evet, Amerika İran dosyasını tek bir defada çözebilir. Ancak kimi zaman sıcak, kimi zaman soğuk olan bir çatışma durumunda bölge üzerindeki bekası için İran "korkuluğunu" korumak istemektedir. Bu arada Amerika bölgede kendi çıkarlarına hizmet eden projelerini hayata geçirirken, kendilerini devirmesin diye Amerika'nın hoşnutluğunu elde etmek için rekabet eden bölge yöneticileri de bu hususta ona yardım etmektedirler.